

Hvat ætlar Javnaðarflokkurinn?

Tað er í oddagreinum í Sosialinum, at javnaðarmenn plaga at avpróva eina ætlaða strategi.

Undir yvirskriftini »Brytur í bæði borð hjá Agnes Louise« seinasta leygardag boðar Javnaðarflokkurinn veljarum sínum frá, at hann ætlar sær úr samgonguni. Vit, sum eru virknir í politikki, vita fullvæl, hvør er pápin at hesum boðskapi.

Fyri okkum onnur eru oddagreindirnar í Sosialinum mest líkar dulnevndum lesarabrøvum, har huldumenn áá iva, seta ljót spurnartekin og annars líkennast inn á sínar samgongufelagar o.a.

Í hesi oddagreinini verða tveir trupulleikar nevndir, sum eru um at forkomma samgonguni.

Fyrri trupulleikin er spruttsskápið í Tinganesi. Hetta meti eg ikki sum nakad stórt mál. Vil ein meiriluti í landsstýrinum lata tað upp aftur, so finna vit út av tí.

Hitt málið er sjúkráhusmálið, sum eg meti vera eitt álvarsmál. Havi biðið tann landsstýrismannin, sum hevur ábyrgdina av okkara heilsu, um uppskoti til eina loysn av hesum álvarsmáli. Tað er tað allarmínsta, ein kann krevja av einum landsstýrismanni.

Oddagreinarpápin hevur fingið ta fatan, at tað brytur í bæði borð hjá Agnes Louise. Veruleikin er, at skvatlið, hann hoyrir, er innanborðað í bakborð.

Spurningurin er, hví Javnaðarflokkurinn ætlar at mynstra av á hálvum túri. Eru trupulleikarnir vorðir ov stórir? Klára javnaðarmenn ikki at loysa sín part av tí, sum skal gerast fyrri at rætta føroysku skútuina upp aftur?

Hvussu man gangast við at fremja tær spurningar upp á 32 mió. kr., sum eru avtalaðar millum flokkarnar, og sum annar landsstýrismaður Javnaðarflokksins hevur ábyrgd

ina av? Hevur landsstýrismaðurin eina loysn?

Hvussu gongst á sjúkráhusøknum, sum hin landsstýrismaður Javnaðarflokksins hevur ábyrgdina av? Hevur landsstýrismaðurin eina loysn?

Víst hevur Javnaðarflokkurinn rætt í, at samstarvstrupulleikar eru umborð. Trupulleikarnir eru orsakaðir av, at summir av manningini ikki vilja loysa tær uppgávur, sum teir eru mynstraðir til at gera.

Javnaðarflokkurinn hevur eisini rætt í, at tað fyrst og fremst álíggur skiparanum at loysa hesar trupulleikar, hvørjir teir so eru.

Tað álíggur skiparanum at fáa Andreas Petersen at koma við einum uppskoti til loysn av álvarsligu trupulleikum innan hansara ábyrgdarøki.

Tað álíggur skiparanum at fáa Jóannes Eidesgaard at koma við einum uppskoti til tær spurningar upp á 32 mió. kr., sum samgonguflokkarnir hava avtalað.

Uppskoti Javnaðarflokksins til loysn av samstarvstrupulleikumum hevði verið ein vánalig loysn, serliga upp á sið - at skiparin sjálfur gjørdi arbeiðið, sum landsstýrismenninir er mynstraðir til at gera.

Javnaðarflokkurinn verður noyddur at finna út av, um hann og hansara manning vil loysa sín part av avtalaðu uppgávum, ella teir heldur velja at renna undan ábyrgdini.

Havi sagt tað fyrr og kann endurtaka tað her: Vil Javnaðarflokkurinn sleppa úr Tinganesi, so er bert at siga frá á røttum stað.

Trupulleikarnir í okkara samfelag, sum Sambandsflokkurinn metir seg eiga minsta partin av, skulu loysast, við ella uttan Javnaðarflokkinn.

Edmund Joensen

Helena Dam á Neystabø, formaður í Sjálvstýrisflokkinum:

Ábyrgdarleyst

- Tað hoyrir ikki heima í ábyrgdarfullum politikki at fara í fjølmiðlarnar við ósemy-um, tá tað ber til at tosa saman, sigur formaðurin í Sjálvstýrisflokkinum

DAGNY JOENSEN

Sjálvstýrisflokkurinn hevur ikki havt somu trupulleikar at berjast við, sum hini í samgonguni. Helena Dam á Neystabø heldur orsökina vera, at teirra málsøki í landsstýrinum ikki hevur verið í stríð við hini í Tinganesi. Hon heldur, at tað er ósmiligur atburður, sum løgmaður hevur víst, við at fara í fjølmiðlarnar við innanhýsis trupulleikum.

- Hvør heldur tú er orsøkin til seinastu viðmerkingina hjá lögmanni mótevís javnaðarumboðnum í landsstýrinum?

- Tað kann vera eitt „takk fyrri seinast“ ella tí at Javnaðarflokkurinn vil sleppa úr samgonguni, sigur Helena Dam á Neystabø, sum eisini heldur, at uppgávan hjá lögmanni er at leiða samgonguna. Tað verður ikki gjørt við at loysa trupulleikarnar í fjølmiðlunum. Tað kann løgmaður gera á regluliga samgongufundinum.

- Í gjár segði Vilhelm Johannesen, tingmaður at eingir regluligir samgongufundir hava verið í fyra mánaðir?

- Vit innfórdu herfyri at

hava samgongufundir annan hvønn mikudag. Tað hevur virkað væl, við onkrum undantøkum, men har tosa vit um mál, sum skulu loysast.

Eingin illstøða á fundinum

- Í gjár vóru vit á slíkum fundi, har vit tosaðu um mál, sum skulu niðan í tingið. Har var eingin illstøða á fundinum, sum har boð um tað, sum løgmaður skrivir í Dimmalætting í dag, hóast hann hevur skrivað tað, áðrenn hann kom á fundin.

- Kennir Sjálvstýrisflokkurinn eg sum part í ósemyjuni?

- Av tí at eingin hevur biðið okkum meгла, kenna vit okkum ikki sum partar í ósemyjuni. Sjálvandi hava vit eisini havt trupulleikar, men teir hava vit roynt at loyst innanhýsis, uttan tó at gera tað til fjølmiðlagølu.

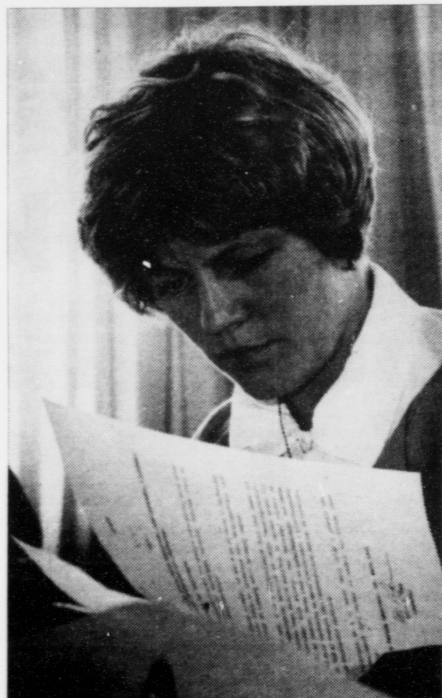
Helena Dam á Neystabø nevnr leiklutin hjá lögmanni í ES málinum, sum hon er sera ónøgd við.

- Tað er dømi um, at løgmaður ikki skilir millum egna áhugamál og starvið sum løgmaður, sigur formaðurin í Sjálvstýrisflokkinum.

Hóast hon ikki er nøgd við samgonguna, tí hon ikki er nóg virkin, so er neyðugt at halda fram. Tað hevði verið ábyrgdarleyst at kasta landið úr í nýval just nú. Tað er skilaleyst og elvir bert til ørkymlan.

Løgmaður má viðgerða trupulleikarnar

- Veruleikin er, at vit hava stórar óviðgjörðar trupulleikar í samstarvinum. Hví tað er so, veit eg ikki, og heldur ikki, hvat løgmaður

Helena Dam á Neystabø: - Eg eri sera ónøgd við við leiklutin hjá lögmanni í ES-málinum, sum er dømi um at Edmund Joensen ikki skilir millum egna áhugamál og starvið sum løgmaður

vil røkka við sínari viðmerking í fjølmiðlunum.

- Partarnir í málinum skuldu heldur tikið sær um reiggj og sett seg niður at tosa um, hvørjar loysnir eru til at taka.

Løgmaður hevur leiðsluna, og vil hann ikki loysa trupulleikarnar, so mugu vit tosa um tað í samgonguni,

sigur Helena Dam á Neystabø, sum eisini veit, at nóg samgonguarbeiði skal gerast í næstum, og tá verður málið tikið upp.

- So má tað bera ella bresta. Vit halda ikki, at tað loysir nakran trupulleika bert at kasta frá sær, sigur formaðurin í Sjálvstýrisflokkinum.

Lesarabrøv

Annu ella Onnu, Sannu ella Sonnu?

Áhugaverður er nýggi tátturin í morgunsendingini hjá útvarpinum »Orð og mál«. Men tað vil so vera, at ymsar meiningar kunnu vera um eitt og annað, ið verður boðið fram.

Nú ein morgunin greiddi tann málkona okkum frá, at sernøvn sum Anna, Sanna og Marianna eiga at bendast til Onnu, Sonnu og Mariönnu í øllum føllum uttan í hvørfalli. Er tað nú rætt at vera so avgjörður? Meginparturin av Føroya fólki man siga: »Vit vóru og vitjaðu Annu, vóru eisini inni hjá Sannu og hittu har Mariönnu«.

Øll vit mongu, sum eru góð við okkara mál, vilja vera við til at verja málið, so tað ikki avskeplast av óynsktum árinu uttanfrá, og munnu vera samd um, at

herviligi ágangurin í öldir frá serliga donskum hevur sett síni syndarlugu spor. Ein afturhaldandi og reinsandi stöðutakan í málspurningum er í slíkum føri alneyðug.

Men hinvegin er tað ein náttúrlig, at mál av sær sjálvum broytast, og at tilvitanin eitt nú um umljóð er vikinandi. Sama er t.d. við fallbendingini. Í donskum, svensnum, norskum og so mongum øðrum europeiskum málum eru föll heilt burturdøttin, og tað finnst bert leivdir eftir, sum minna aftur á fornari bending.

Hóttafall tykist eisini at vera komið á hjá okkum, tá iðtalan er um föllini, serliga millum hvør- og hvønnfall í kallkyni í orðum við -ir í hvør- og -ar í hvønnfalli. Havnarfólk hava sum kunn-

ugt lyndi til at halda seg til hvørfallformin, í Suðri hoyrir tú ofta, at fólk heldur ikki skilja ímillum, men halda seg til hvønnfallsformin, og í Norðuroyggi er henda málkensla eisini flótandi. Minnst, at mentamaður sum Zacharias Sørensen, skúlastjóri sáli, føddur og uppvaksin á Kirkju, einaferð segði, at tað var honum ómøguligt ikki at blanda föllini í dagligari talu.

Í »Orðum og máli« fyrr í vikuni hoyrdu vit eisini um, hvussu bendingin av persónsnøvnum er við at detta burtur. Undraðist sum smádrongur á, at vestmenningar sögdu Ólav bóndi og ikki Ólavur bóndi um abba, í Havn fara fólk heldur inn á gólv við hjá Eivindur enn hjá Eivindi, og í Kvívík var tað

bara lærarin, sum tosaði um Jógvn hjá Káa - øll hini sögdu Jógvn hjá Kái.

Sjálvandi eiga mállærarar ikki minst í slíkum førum at vera á varðhaldi; men verða okkara málkønu alt ov kategorisk og havandi fornorrønt og íslenskt í huga siga, at so mangir málformar, sum av sær sjálvum eru vorðir algondir á føroyskari mannatungu, eru vánaligt og skeiðt málbrúk, kann slíkt afturhald gerast besta jørdildi hjá teinum, sum nú vilja vinna ljóð fyrri teirri vandamiklu áskoðan, at móðurmálið er alt tað, sum fólk tosa, og at málrættar fólk tí einki hava har at gera.

Ólavur Hátún

Ærin og lambið sluppu við lívinum.....

